

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

23. juni 2009

Endeligt svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 10 af 19. juni 2009 (Aktstykke 180, § 7).

Spørgsmål:

Der ønskes en tabel, der viser den mekanisk beregnede demografiske udvikling i serviceudgifterne for dels regionerne, dels kommunerne og opdelt på relevante aldersgrupper som førskolebørn, skolebørn og ældre. Tabellen bedes dække perioden fra 2007 og frem til 2015.

Svar:

Ved at holde det gennemsnitlige aldersbetingede udgiftstræk konstant, og gange med befolkningsændringerne, kan der foretages en rent mekanisk beregning af et aldersbetinget udgiftstræk for hhv. kommuner og regioner.

Denne rent mekaniske beregning giver imidlertid ikke et korrekt billede af et beregnet demografisk udgiftstræk.

Det skyldes for første, at den marginale udgift ved en ekstra bruger er mindre end gennemsnitsudgiften. Hertil kommer, at tilpasninger som følge af befolkningsudviklingen vil indgå som et af blot mange elementer i de samlede prioriteringer i kommuner og regioner.

For det andet tages der med konstante enhedsudgifter ikke højde for f.eks. betydningen af en forbedret helbredstilstand i befolkningen. Middellevetiden har, især fra midten af 1990'erne, været stigende og i takt hermed er også de ældres funktionsevne og helbredstilstand steget tilsvarende¹. I samme periode er også andelen af ældre med langvarig sygdom faldet, andelen af ældre, der føler sig hæmmet af langvarig sygdom, er faldet, og det forventede antal restleveår med langvarig belastende sygdom er faldet².

Samlet set har den ældre del af befolkningen i de sidste knap 15 år dermed oplevet en stigende funktionsevne, de ældre både føler sig raskere, er blevet raskere og også antallet af år med plejebæhov er reduceret. Et opgjort demografisk betinget

¹ Sundhed- og sygelighed i Danmark 2005 (SUSY 2005).

² Ugens tal for folkesundhed uge 21, 2009, "Bedre helbred blandt ældre: Ældre lever længere uden langvarig og belastende sygdom", Statens Institut for Folkesundhed.

udgiftstræk vil derfor blive overvurderet, hvis der ikke korrigeres for den løbende forbedring af de ældres helbred og funktionsevne.

I 2015 planen tages der således højde for bedre helbredstilstand blandt de ældre.

Med forbehold for, at effekten af ændringer i befolkningens demografiske sammensætning dermed er overvurderet, er der beregnet et rent mekanisk aldersbetinget udgiftstræk for kommuner og regioner, hvor der forudsættes konstante udgifter pr. bruger i alle aldersgrupper ganget med den seneste befolkningsprognose fra Danmarks Statistik, jf. tabel 1 og 2.

Tabel 1						
Mekanisk beregnet ændring i aldersbetinget udgiftstræk i kommunerne ift. 2009						
Mio. kr., 2010 pl	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0-6 årige	-65	-186	-333	-516	-702	-874
7-16 årige	-398	-839	-1.370	-1.761	-2.043	-2.263
17-64 årige	-185	-397	-577	-719	-809	-885
65-74 årige	682	1.406	2.079	2.611	3.008	3.327
75-84 årige	130	349	673	1.072	1.510	2.009
85+ årige	253	505	740	1.000	1.281	1.559
I alt	418	837	1.212	1.687	2.244	2.873

Anm.: Udgiftstræk beregnet pba. gennemsnitlige aldersfordelte enhedsudgifter i 2009 samt middelfolketallet.
Kilde: Indenrigs- og Socialministeriet samt Danmarks Statistik.

Tabel 2						
Mekanisk beregnet ændring i aldersbetinget udgiftstræk i regionerne ift. 2009						
Mio. kr., 2010 pl	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0-9 årige	-22	-51	-79	-108	-139	-163
10-19 årige	16	21	7	-17	-45	-79
20-29 årige	15	74	169	285	415	545
30-39 årige	-107	-258	-444	-625	-789	-942
40-64 årige	-118	-264	-383	-439	-428	-373
65-74 årige	610	1.258	1.873	2.387	2.802	3.166
75-84 årige	78	209	404	646	911	1.216
85+ årige	72	143	209	282	361	438
I alt	544	1.131	1.756	2.411	3.088	3.809

Anm.: Udgiftstræk beregnet pba. gennemsnitlige aldersfordelte enhedsudgifter i 2009 samt middelfolketallet.
Kilde: Indenrigs- og Socialministeriet samt Danmarks Statistik.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen